

MKPOSỌŃ OWO KE SPIRIT
Mme Hebrew 11:23-40.
OYQHỌ UKPEP-ŃKPỌ 443
Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Oto mbuṭidem Moses, ke ini enye ama okokpon, esin ndikere eyen adiaha Pharoah; sia enye emekde ndibiom ukut ye ikọt Abasi, akan ndidia inemesit idiok-ńkpọ ke ekpri ini: enye onyuñ abat esuene Christ nte inyene eke okponde akan ńkpọ uto Egypt: koro owukde enyin ese utip eke edinọde enye” (Mme Hebrew 11:24-26).

Ete Ye Eka Moses

“Oto mbuṭidem ete ye eka Moses edip enye ke ofiọñ ita ke ini enye amanade, koro mmọ ekutde ete enye edi ediye eyen; mmọ inyuñ ifeheke ewuhọ edidem” (Mme Hebrew 11:23).

Emi edi uwut ńkpọ nte ke ete ye eka Moses ema enyene mbuṭidem ke Abasi. Mmọ ema edu ke idak ufin mbon Egypt ebe isua ikie iba. Ke adaña ofuri ini oro, iduhe ńkpọ ndiwut nte ke Abasi ama etiñ ikọ me ndiyarare Idem Esie ańwa ańwa, okposuk edi oro ekedide ntre ama odu ndusuk mi emi ekenyenede ebuana ye Abasi Abraham, Isaac, ye Jacob ke ini oro. Emi ikedighe mmem-mmem ńkpọ, koro mmọ ekeduñde ke ufọt mme okpono ndem. Nditọ Egypt eke eset ekedu uwem edikpono ndem: ke kpukpru uduot emi owo ekemedede ndikere mbaña, mmọ ekekpono inyañ Nile, ekpono mme unam, mmọ ekenim edifiak mmana akpa-mkpa ke akpanikọ, ye ediwak ukpep-ńkpọ eken emi akanamde mmọ edi ńwọrọ nda idut mme okpono ndem. Okposuk edi oro ekedide ntre, ama odu mmọ oro ekasuk emumde akani mbuṭidem ekama, ekenyuñ enimde odu uwem Abasi ke akpanikọ.

Ete ye eka Moses ekedu ke otu emi. Mmọ ema ekut ete ke enye ekedi ediye eyen. Ewuhọ edidem ekedi yak ewot kpukpru nditọ iren ke otu nditọ Israel man oto do mmọ ekuwak ekan nditọ Egypt. Ke ńkpọ nte ofiọñ ifań ema ekebe, mmọ ikekemeke ndidip eyen emi aba; akana nte enam ńkpọ. Ke mbuṭidem mmọ esin enye ke ekebe ńkukip. Oro ekedi mme ńkpọ usin ńkpọ emi ekedude ke Egypt ke ini oro. Ekeda ńkukip emi ekekọride ke mben inyañ Nile edọk mmọ, ndien ekeda mmọ enam nsio nsio ńkpọ ke ini oro.

Eka Moses ama emen kiet ke otu mme ńkpọ usin ńkpọ oro onyuñ ada itai eyet enye ndien emen ekpri eyen emi esin ke esit, ndien ayak enye ofiọrọ ke inyañ Nile. Osuk etie nte kpukpru emi ekedi uduak Abasi. Se nte enye anamde ńkpọ ke usuñ emi ayañade owo ifiok! Mbemiso owo ekededi edifiok usuñ nte akanade esioño Israel ke ufin, me mbemiso ebọ etop nte edifakde mmọ, edi eńwọño oro Abasi okọńwọńde ọnọ Abraham ikpọñ okodu ndien ama otọñọ ndinam ńkpọ nnọ ekpri eyenọńwọñ oro.

Ke ndo ndo oro ema ekeyak ekebe ofiọrọ ke enyoñ mmọñ, adiaha edidem Pharoah, ama edi ke mben mmọñ ye nditọ iban esie, ndien mmọ ema efiọhọ ekebe emi enyuñ emen enye. Ndien sia Moses ekedide ediye eyen, mmọ ema enyene mbọm ebaña enye. Owo ekededi emi mikpanamke ntre, okposọñ esit eti eti ekpededi ke otu mme okpono ndem. Idaha oro Miriam, eyenọwọñ ańwan emi ekedide ńkpọ nte isua usukkiet ke emana, emi ekedibede ke otu ńkukip ama ọwọrọ edi onyuñ obup ndifiok mme enye okpoyom edep-eyen. Ke erinyime adiaha edidem, enye ama akada eka eyen emi edi, emi ekekpedede eyen oro tutu enye okpon ekem nte enye okpoduñde ke otu mbon ufọk Pharoah, ebiet emi adiaha edidem akadade enye enyene nte eyen esie eren.

Moses

Moses ama ọbọ ukpep-ńkpọ ke kpukpru mbufiok isọñ Egypt, oro edi, ifiok eke owo. Mmọ ema enyene mbufiok ke usọ ye ke ukpep ńkpọ obot emi mmọ minyeneke aba mfin emi, emi ńko minyuñ iduhe se edade edomo ye mbufiok mmọ. Mmọ ema esim ntarenyin ini oro, emi okokponde eti eti; ndien Moses ama ọbọ ukpep-ńkpọ toto ke uyen esie abaña edu edinam mmọ, ediwewet ńwed ye mbufiok usọ mmọ.

Edi etiñ enọ nnyin ete ke enye ama okosim ńkpọ nte isua aba ke emana, Abasi ama esin ke esit esie enye ndika ńkese nditọ ete esie. Ke ini enye ama okokut ufik ye mme idiok-ńkpọ emi ekenamde mmọ,

enye ke ndondo oro ebere ke idem esie ndineñere mme ñkpọ oro ekekwañade. Edi Ọbọñ ikotimke enye idem inọ utọ utom oro kaña.

Ata ediwak owo, oto ke udọñ edinam ñkpọ nnọ Abasi, esifehe ebe Spirit Abasi iso, ndien Moses ekedi kiet ke otu mmọ. Ema esin enye ke okure Pharaoh ndikpep ñkpọ. Ekebiet ñkpọ emi Pharaoh ekesinde enye ke ufọk ñwed, edi Abasi ama enyene ubọk ke kpukpru edinam oro; ndien ke ini ama ekekem, Enye ama ekeme nditiñ ikọ ke esit Moses.

Kpa ñkpọ oro odude ke esit owo ke Abasi ekeme ndida nnam utom. Ndsuk owo esidọho ete kpa ke idem ini emi mmimọ ikodude ke ekim ye ke idiọk-ñkpọ, mmimọ ima isinyene udọñ ndinam ñkpọ nnọ Abasi nnyuñ nnam se inende. Abasi anam utom ke oro. Edieke Enye ekemedede ndinum esit owo nnyuñ nyarare uñwana oro nnọ enye, nnyuñ nnam owo oro atuak ibuot ọnọ Enye onyuñ okot Enye, Enye enyene ñkpọ emi Enye ekemedede ndibe ke esit nnam Utom, ye ñkpọ utom emi ekemedede ndida nnam ñkpọ.

Edi Moses ekemen kpukpru ñkpọ esin ke eka-ubọk esie, ndien enye ekenyene ndifehe ñkpọñ obio, Ukpep-ñkpọ esie ikotimke ikure. Enye ama efehe ọsuhọre ọnyọñ isọñ Midian, emi ekperede obot Sinai. Ubọk Abasi okosuk ododu ke oro. Do ke enye okodu ekpeme erọñ Jethro. Enye okosio akpa eyen esie enyiñ, Gershom, emi ọwọrọde esenowo; enye onyuñ adian ete, “Ami ndi esenowo ke esen idut” (Exodus 2:22).

Mi ke nnyin ikut ndusuk ñkpọ emi Moses akasañade ebe ke esit. Ema edianare enye ekpọñ oruk ye iman esie, nte enye emi enọde eka ufin ke esen idut ke otu mme esenowo, do enye ama enyene ini nditim nte ñkere mme ñkpọ ke ini emi enye ekewọrọde aka ke ikọt ye mme erọñ. Abasi ama enyene ifet ndikpep enye mme ñkpọ. Moses ekenyene ndisaña mbe ke idak esuene ye usuhọre itie (ke ema ekebọk enye okpon ọwọrọ owo ke okure Pharaoh) mbemiso ukpep-ñkpọ esie okure, ñko mbemiso Abasi ebeñe idem ndidọñ enye utom.

Ke akpatre, ini ama ekem emi Abasi eketiñde ikọ ọnọ enye ke edeme ikañ ke ufọt ikọt onyuñ ọnọ enye uyo ndifiak ñka nkosioño ikọt esie. Moses ama ọsọñọ afaña. Enye ama ọdiọñọ se emi ọwọrọde, enye ama ọfiọk se okure Pharaoh ekedide; Enye ama ọdiọñọ se odudu Egypt edide ñko ye se enye akakade ndisobo iso ye iso.

“Ndien Moses ọdọhọ Abasi, ete, ami ndi anie, eke ndikade ke ọtọ Pharaoh, nnyuñ nsio nditọ Israel ke Egypt mfep?”

Ndien Enye ọdọhọ ete, nditreke ndidu ye afo” (Exodus 3:11, 12).

Abasi ekeme ndida ata usuhọre ñkpọ-utom nnam ñkpọ, emi ebietde ke enyin owo ata ñkpọ eke minyeneke ukeme ndinam ñkpọ; edieke owo oro ayakde idem ọnọ Abasi, Enye ekeme ndinam enye ọfọn ọnọ ubọñ Esie. John Bunyan ama ọdọhọ ete, Nte ndidi ndido uruk (violin) edi akpan ñkpọ, kpa enye eke edide ata eti esie? Nso ke ndido uruk ekeme ndinam ke miduhe ke ubọk ata andibre?” Ntre ñko ke edi ye kpukpru nnyin, nnyin idighe ñkpọ, utom nnyin ifonke ikem, nnyin ñko idi mme ñkpọ utom eke midioñke ọfọn ekem, tutu Abasi anam utom ke nnyin, onyuñ ada nnyin anam utom.

“Oto mbuọtidem Moses, ke ini enye ama okokpon, esin ndikere eyen adiaha Pharaoh; sia enye emekde ndibiom ukut ye ikọt Abasi, akan ndidia inemesit idiọk-ñkpọ ke ekpri ini” (Mme Hebrew 11:24, 25).

Enye ama okut ediwak ñkpọ inemesit idiọk-ñkpọ ke okure oro, ediwak nte enyin ekpemekde, ediwak nte ọkpọdọñde mmọ oro ekenyenede esit emi emade inemesit, ediwak se isemde-sem ye ediwak gold. Edi Moses ama enyene ñkpọ ke esit idem esie emi okoyomde se ikande oro. Ndsuk Moses ekpedi adia akpa ebekpo, sia enye ekedide eyen adiaha Pharaoh. Edi nso ke nnyin ikot?

“Enye onyuñ abat esuene Christ nte inyene eke okponde akan ñkpọ uto Egypt: koro enye owukde enyin ese utip eke edinọde enye.”

Enye ama afiak aka; onyuñ akanam se Abasi ọkọdọñde enye. Enye ama anam emi okposuk edi nte enye okosobode ye ubiọñọ oto mme ọsọñ obot-itọñ nditọ Israel.

“Oto mbuotidem enye onim passover ye erisime iyip, mbak andisobo ikpan edituk mmọ” (Mme Hebrew 11:28).

Ukem nte mme ntọt eken emi Moses ọkọbọde abañã se ikenyenede nditiene Egypt, enye ikenyeneke baba ñkpọ uñwam efen ibe mbuotidem. Abasi ama ọnọ uyo, ndien enye ekenyene ndinam uyo oro ke mbuotidem. Ke ama ekekem ini mbeñe-idem usọrọ Passover, kpa ntre ke enye akanam. Edi Moses ama ekpep ndinam item. Enye ikọwọñọkede ikpọñ mme item oro, ke mibọhọke ini emi enye akamiade itiat.

“Oto mbuotidem mmọ esaña ke Ididuot Inyañ ebe, nte owo ebe ke edisat isọñ; ndien, ke ini mbon Egypt edomode ndinam kpasuk ntre, mmọ esomo ke mmọñ” (Mme Hebrew 11:29).

Moses ama ada ke mben Ididuot Inyañ onyuñ ọdọhọ ete, “Etuak eda, enyun ekut erinyaña Jehovah (Exodus 14:13). Mmọ ema enam ntre, ndien ke utibe usuñ Abasi ama anam mmọñ oro abahare, ndien mmọ esaña ke edisat isọñ ebe.

Mbuotidem Ye Utom

Okoto ke edinam ñkpri item ye mme ewuhọ, ndien ke ini mmọ ekenamde emi, Abasi iketreke ndinam ñkpọ. Oro edi ubak eti utom mbuotidem, oro edi ndinam se Abasi ọdọhọde nnyin ete inam; ke ini Abasi ọnọde uyo, nam enye. Kudomo ndiwọñọde ñkpọñ ñkpọ oro mme ndikpọrọre nnim ñkañ kiet, edi nam kpukpru ikọ Esie ọyọhọ-ọyọhọ. Nnyin inyeneke ndifehe ndik nte ke Abasi idinamke udeme Esie.

Akamba ubak utom mbuotidem edi ndinam ñkpọ, ndinam se Abasi ọdọhọde. Ke ofuri ini utom Esie, ke ini Jesus akasañade okosobo ye owo ekededi emi okoyomde uñwam, Enye ama esinọ enye ñkpọ ndinam. Jesus ama ọdọhọ owo emi ubọk akakpade, emem adiana ke ñkañ, ete, “Nyanare ubọk fo.” Afo eyedọho ete “Oro edi ndinọ owo emi ubọk akpade ndisime item.” Ndusuk edi ntre ke ekikere owo me ke owo ekerede abañã usọbọ ke ibọk, edi idighe ntre ke isede ke ñkañ Abasi. Ekpri nsin ifik oro owo emi ekesinde ndinam uyo oro Jesus eketiñde ọnọ enye, ama ada enye okosobo ye odudu Abasi emi akadade uwem esin ke obukpo mbak idem esie. Enye ama anyanare ubọk esie onyuñ ọbọ erikọk.

Edieke nnyin iyomde ndibọ ibọrọ nto Abasi, edito koro nnyin inamde ñkpọ. Nnyin inyene ndinam ñkpọ mbe enyoñ-enyoñ edinyime mme edinim ke akpanikọ se Abasi enyenede ọnọ nnyin.

Ọkwọrọ ikọ kiet etiñ abañã se ikotibede ye enye ndo ndo oro enye ama ọkọbọ erinyaña: “Ami ñkọdọdọñ nnyuñ ndu ntre ke ediwak usen ndien nte akaka iso ntre ke ọdiọk akan. Kiet ke otu mme ọkwọrọ-ikọ ama edi ndise mi usen ubọk kiet, ke ema ekeboñ akam enọ mi ndien ami nsuk ñka iso nna ke ñkpana mbet Abasi nte ọkọk mi. Enye ama ọdọhọ ete, “Edieke afo odoride enyin ndikop nsọñidem afo emenyene ñkpọ ndinam. Mmọñ fi item nte adaha ke enyoñ aka mboho.” Ami mma nnam ukem-ukem nte enye ọkọdọhọde ndien Abasi ama ọkọk mi kpa ke usen oro onyuñ afiak esin mi odudu ke idem. Oro ekedi udeme utom mi. Oro idighe mmem-mmem ñkpọ ndinam kpukpru ini. Ndusuk owo ekeme ndidọñ osim adaña nte mikemeke ndinam emi, edi mme itie edu emi Abasi oyomde nnyin inam ñkpọ, ndida mbuotidem oro Enye esinde nnyin ke esit nnam ñkpọ. Oro ekedi ebiet emi erikan Moses okotode.

Ke Mbuotidem

“Oto mbuotidem Rahab, ñwan akpara oro, etre nditiene mmọ oro edide mbon ntut-utọñ mbuana ke nsobo, sia enye akadade mbon-uyep esin ke ufọk ke emem” (Mme Hebrew 11:31).

Rahab okoduñ ke otu mme okpono ndem emi mikọfiọkke Abasi; edi ata ediwak owo emi ekedude ke Jericho ema enyene ukem ifet oro enye ekenyenede, ntre eketie nte ke mmọ ñko ema ekop ebaña Abasi. Edi ke otu mme tọsin oro, ekedi owo kiet ye mbon ufọk esie ekenyime, enim ke akpanikọ enyuñ ebọ ibọrọ.

“Ndien nso ke ndidọho mbe emi? Koro ini ididuhe ami ndibuk mbuk Gideon, ye Barak, ye Samson, ye Jephthah, ye David, ye Samuel, ye mme prophet” (Mme Hebrew 11:32).

Gideon ye ekpri udim mbon ekọñ esie, owo ikie ita, ema ekan akwa udim ekọñ mbon Midian, emi ekebietde ñkukuñkpọyọriyọ ke uwak, ke ebedeñ. Owo kiet ada udim ekọñ Gideon odomo ye akpatre

ekọñ Armageddon. Enye enyene ata akamba mbiet. Gideon ikenyeneke ñkpọ ekọñ, ibọhọke ukpọk abañ, nsadañ ikañ, ñkukure ekedi oro. Mmọ ekefiori ñkpọ enyuñ ebom ukpọk abañ, ndien enyene erikan, ema esuan mme asua. Ke ekọñ Armageddon Abasi ididighe ye ñkpọ uñwana ekọñ eke obukidem, edi edidi ye ñkpọ ekọñ eke ekopde odudu, ndien eyekan ke akwa ekọñ oro.

Barak ekedi owo emi akakande mbon Canaan, mme asua Abasi. Samson akakan mbon Philistine, ndien Jephtha akan mbon Ammon. Do ke David edinam utom oro ama, ndien eñwan edibọ isọñ uñwọñọ ama osim utit.

“Emi ekedade mbuotidem ekan mme idut, enam edinen ido, ebọ mme uñwọñọ, ...”

Ekedi Joshua ye Caleb ekeda isọñ eñwọñọ enyene. Nso ikedi ntak? Koro mmọ ema enim ke akpanikọ se mmọ efen mikenimke. Abasi ọno nnyin mme eñwọñọ, edi nnyin inyene ndida mmọ nnyene nte eke nnyin. Enye ama ọñwọñọ isọñ Canaan emi, edi ñditọ Israel ekenyene ndida enye nnyene. Oro edi usuñ nte Abasi anamde nkọ ebe ke kpukpru iñwan utom Esie ye ikọt Esie. Ke ini mmọ enamde udeme utom mmọ, Abasi anam utom ye mmọ. Ekedi ukem ntre ke ini emi mbet ekewọñode eka ke kpukpru ebiet ndikwọrọ ikọ Abasi, Abasi akanam utom ye mmọ, ọsọñ ikọ ke ndinam mme idiọñọ etiene mmọ. Emi edi ukem nte nnyin ikpabuanade inam utom ye Enye. Edi ke ntak emi edide nnyin inyene ndinam utom ndibọ mme eñwọñọ Esie esin nnyin idara ibañna mmọ, inyuñ idiọñọ mme idara erikan. Nte ededi, ndusuk owo ikereke ibañna enye nte ñkpọ inemesit ndiduk ke eñwan nnyuñ nsaña mbe ke ekọñ.

James ama ọdọhọ ete, “Enim ete edi ñkpọ ọyọhọ idaresit, nditọ-ete mi, ke ini nsio-nsio idomo esimde mbufo” (Nwede James 1:2). Nso idi ntak? Koro edieke afo mudukke ke ekọñ mmunyūn unyeneke idomo, afo unyeneke erikan. Edi ndusuk nnyin imenyene, mi ye ko ekpri idomo ndifiok se ọwọrọde ndisaña mbe ke mme ukut, imonyuñ ifiok idara emi odude ke esit nnyin ke ini inyenede erikan.

Phinehas ama odu emi ekeñwọñode ñka-iso oku enọ eto ke idaha esie ke ini emi Israel ekeduọñode ekpọñ mfọn Abasi. Enye ekedi eyen-eyen Aaron. Oto ke mbuotidem ye idaha emi David akadade ema enọ enye eñwọñọ ete ke Messiah edito ke ubon esie amana; ndien Abasi ama anam ntre.

“... ekibi mme lion inua” (Mme Hebrew 11:33).

Afo omokut ete ke enye ada kpukpru mme uwut-ñkpọ esie oto Akani Ediom. Daniel ama odu emi ekesinde ke obube mme ekpe, ndien Abasi ama anyaña enye.

“Ke ini afo edisañade ke mmọñ ebe, ami nyedu ye afo; ye ke mme akpa mmoñ, mmọ idifukke fi: ke ini afo edisañade ke ikañ udufọbọke; edemikañ idinyuñ itaha fi” (Isaiah 43:2).

Oro ekedi se ikotibede ye nditọ Hebrew ita nte ewetde mi. Mmekeme ndikut nte mmọ ekade iso nditiñ itie ñwede oro, koro mme Hebrew ema ediọñọ Nwede Abasi mmọ ekenyuñ ebere ke eñwọñọ Abasi ke ọkpọsọñ ini ñkpọ-ntibe oro. Abasi ama anyaña mmọ osio ke ikañ oro, utebe nsuñikañ ikoduhe ke ọfọñ mmọ.

“Enime ide ikañ, ebọhọ iso ofut . . .” (Mme Hebrew 11:34).

Moses etiñ abañna ini emi enye ekefehede ọbọhọ ofut Pharaoh, nte Abasi ekekpemede enye ke ini enye okodude ke isọñ Median. Elijah ama efehe ọbọhọ ofut Jezebel. David ama ọbọhọ ofut Saul. Saul ama oyom enye ke isua duop, ọkọbọ enye, oyom enye ndiwot ke mme aba ifiat, ye ke mme obot. Uwem owo oro okodu ke ndutime okoneyo ye uwemeyo, edi Abasi ekekpeme enye onyuñ ada enye asaña ebe.

“... ewọñọ ekpọñ mmem-idem ekabade ekop idem . . .”

Oro eti nnyin abañna akwa udim ekọñ emi ewakde esim million ita mme akande oro emi eketode ke Egypt ewọñọ. Baba owo mmeme kiet ikoduhe ke otu mmọ. Emi afiak eti nnyin abañna edifiak ñkop nsọñidem Samson ke ini enye ama ekedemere mme akaña esie. Samson ama ọduọ ọkpọñ Abasi ofuri ofuri edi ke ini emi enye okodude ke ufok ukok ibokpot ke itie ufen, enye ama enyene ifet ndinam esisit ekikere mbaña idiok itie esie, ndien mmọnim ke akpanikọ nte enye ama ọbọñ akam. Ibọrọ ekedi nte ke oro enye amakafiak edemere mme akaña esie, odudu ama ọtọñọ ntak oduk enye ke idem; ndien ye

odudu oro enye ama ọnọ Abasi ubọn ke enye ndikan mme asua Israel ke ini mkpa esie akan nte ekedide ke ini uwem esie.

“ . . ewọnọ edi uko ke ekọn enyuñ enam udim ekọn mme idut efeñe” (Mme Hebrew 11:34).

Oro afiak eti abaña ini Joshua akakade ekọn ye mbon Amalek. Moses okodu ke enyọn obot, ndien ke ini Moses emenerede esañ esie ke enyọn ema ekan asua. Joshua ama ọwọrọ uko tutu ke akpatre ema ekan asua ofuri ofuri.

“Iban ebọ mme akpa-mkpa ke eriset ke mkpa . . .” (Mme Hebrew 11:35).

Afo emeti abaña nkpọ ntibe, emi Elijah akanamde eyen ebekpa eset ke mkpa; nko ye eyen eyen-añwan Shunem emi Elisha akanamde eset ke mkpa.

“ . . mmọ eken ekut ndutuhọ inyuñ inyimeke ndibọhọ, man mmọ ekpenyene eriset ke mkpa eke ọfọnde akan.

“Mmọ efen ekut idomo oto nsahi ye ufen ye nkpọkọbi ye ufọk-nkpọkọbi nko” (Mme Hebrew 11:35, 36).

Joseph ama odu ke ufọk nkpọkọbi isua iba ke Egypt, edi enye ikọduọkke mbuọtidem esie ke Abasi. Ema esin Jeremiah ke obube, edi Abasi ama ọnọ eyen utom ese abaña enye, mikpekedighe ntre enye akpakatak. Ndusuk ini esisin nditọ Abasi ke inuk, edi nte ọkwọrọ-ikọ Abasi ọkọdọhọde ini kiet ete, “Abasi esiberede inuk añwaña; usuñ ubọhọ onyuñ odu.”

“Etoñọ Mmọ Ke Itiat . . .”

Zacharias eyen Barachias ekedi owo kiet emi eketọnọde ke itiat. Jesus ama eti abaña emi ke ini Enye akasuade ọnọ mme Pharisee:

“Mmọdo sese, Ami mmosio mme prophet ye mme ọfiọk-nkpọ owo ye mme scribe ndọn ke ọtọ mbufo; mbufo eyewot, enyuñ ekọn ndusuk mmọ ke krọs; mbufo eyenyuñ emia ndusuk mmọ ke Synagogue mbufo, enyuñ ekọbọ ebine mmọ ke obio ke obio:

“Man ofuri edinen iyip emi eduokde ke isoñ ọkpọkọbọ mbufo, ọtọnọde ke iyip edinen Abel, tutu osim iyip Zachariah, eyen Barachiah, emi mbufo ekewotde ke ufañ emi odude ke ufọt itie-ukpono ye itie uwa” (Matthew 23:34, 35).

Mmọ ema etoñọ enye ke itiat ewot ke okure ufọk Jehovah koro enye ọkọkwọrọde akpanikọ ọnọ mmọ. Idighe ke ini Obufa Ediomu ikpọn ke ekekọbọ mme Anditiene-Christ, edi ema ekọkọbọ ikọt Abasi toto ke eritọnọ. Ndusuk owo ebat ete ke ama odu owo million aba ye duop emi ekewotde ke ini Akwa Ekim, emi ekedade iyip mmọ esọnọ ikọ ntiense mmọ ke ini Erimbot Ekim oro. Nnyin ke eyo nnyin emi itimke isaña ibe ke mme mkpọsọn nkpọ ntem.

“ . . . eyọk mmọ esibe mbio iba, (Mbuk eset etiñ ọnọ nnyin ete ke oro edi se ikotibede inọ Isaiah) edomo mmọ, ewot mmọ ke ofut . . . (Mme Hebrew 11:37).

Afo emeti abaña mme oku oro ke Nob. Mmọ ye mbon ufọk mmọ, oro edi owo ikie ita ke ibat, emi ekewotde tutu ekesim akpatre owo. Mme oku emi ekedi nditọ Abasi.

“Etiñ nkpọ etuk kpukpru mmọ kabaña mbuọtidem mmọ; edi mmọ ikọbọhọ se Abasi ọkọnwoñọde ndinọ mmọ” (Mme Hebrew 11:39).

Mmọ ekeket enye ko nsan nsan, ke ata ediwak ibat isua; ndien ikọwọrọke isu inọ mmọ. Idem isoñ eñwọnọ, ikebehe kaña iduk ke ubọk Abraham. Eketiene ubon esie. Nkukure inyene emi Abraham ekenyenede ke Isoñ Eñwọnọ ekedi itie udi esie, ndien oro, enye ekededep.

“Sia Abasi okonimde se ifọnde ikan ọnọ nnyin; ntem ke ikemeke ndinam mmọ efọn ema ke nnyin miduhe” (Mme Hebrew 11:40).

Omokut nte Abasi akadade mbiba adian ọtọ kiet: se ndimek ikọt Abasi Akani Ediomu mi, nko ye ndimek ikọt Abasi Obufa Ediomu. Usuñ erinyaña ikọyọhọke tutu ediñwaña Edisana Spirit eduok ke Obufa Emanu emi.